

Henvendelse til Folketingets Uddannelsesudvalg vedr. adgangsbegrænsning på EUD

Den 1. juli 2008 træder en adgangsbegrænsning på erhvervsuddannelserne (EUD) i kraft. Danske Erhvervsskoler frygter, at det betyder, at færre unge kommer i uddannelse. Følgende uddannelser bliver i 2008 omfattet af adgangsbegrænsningen:

Beklædningshåndværker
Frisør
Kosmetolog
Fitnessinstruktør
Digital Media
Film- og Tv-produktionsuddannelsen
Fotograf
Mediegrafiker
Ædelsmed
Veterinærsygeplejerske
Teater- og udstillingsteknisk assistent

Adgangsbegrænsning kendes også under den nugældende lovgivning, men hvor eleverne i dag først møder adgangsbegrænsningen til de uddannelsesrettede områdefag, når de har påbegyndt en erhvervsuddannelse – typisk 15 uger efter start på et grundforløb, vil den nyindførte adgangsbegrænsning ramme eleverne, før de påbegynder grundforløb i erhvervsuddannelserne.

Adgangsbegrænsning før start på et grundforløb indføres bl.a. for at sikre en såkaldt uddannelsesgaranti, der indføres for at sikre, at alle unge, der starter på en erhvervsuddannelse, kan færdiggøre den. Imidlertid øger adgangsbegrænsningen før grundforløbet på EUD i meget høj grad risikoen for at tabe de unge mennesker på gulvet, som ikke kommer ind, medmindre man iværksætter en meget massiv vejledningsindsats over for de unge, deres forældre og vejlederne.

Danske Erhvervsskoler anerkender det politiske synspunkt, at der skal være en sammenhæng mellem optaget på en given uddannelse og antallet af praktikpladser. Men Danske Erhvervsskoler erfaringer viser, at en målrettet vejledningsindsats efter, at de unge er kommet ind på studiet, løser problemstillingen med for mange elever på en uddannelse med for få praktikpladser. Adgangsbegrænsning på EUD i det omfang, der er lagt op til, harmonerer efter Danske Erhvervsskoler overbevisning ikke med regeringens visioner om, at 95 % skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015.

Adgangsbegrænsningen er især uheldig af 3 årsager:

- den forhindrer en konkret vejledning af de unge i forbindelse med starten på en erhvervsuddannelse
- den vil betyde, at endnu flere unge vil søge en gymnasial uddannelse, hvor der ikke er nogen reel begrænsning i optagelsen
- den rammer især piger, så der nu er relativt få fag, som piger kan søge uden på forhånd at have en praktikplads

Vejledning

Vejledningen ved indgangen til en ungdomsuddannelse varetages af UU-centrene. På erhvervsskolerne oplever vi dog et meget stort behov for en mere konkret vejledning af de unge samtidig med at de kan få kendskab til de enkelte fag. Dette har vi mulighed for i løbet af indledningen til et grundforløb. Vi har på skolerne erfaring for, at det er muligt at vejlede mange unge over i fag, hvor der er praktikpladsmuligheder, når vi kan vise dem, hvad de faktisk skal arbejde med i dette erhverv.

Denne mulighed forsvinder, når skolerne fremover ikke får eleverne ind på grundforløbet i de fag, hvor der bliver adgangsbegrænsning. I en undersøgelse fra efteråret 2007 (se bilag) har foreningen fundet frem til, at mere end 3.200 unge uden praktikpladsaftale søgte ind på de 9 uddannelser, som får adgangsbegrænsning. Omregnet til et helt år vil det svare til mere end 5.000 unge, som ikke kan komme i gang med den uddannelse, som de ønsker, og skolerne får ikke mulighed for at demonstrere andre uddannelser, som den unge måske kunne tænke sig at begynde en erhvervsuddannelse på. Siden Danske Erhvervsskoler gennemførte undersøgelsen, er yderligere 2 uddannelser blevet omfattet af adgangsbegrænsning.

Begrænsning til erhvervsuddannelser

Når så mange unge ikke kan starte på deres ønske-erhvervsuddannelse, vil mange af dem i stedet vælge en uddannelse, hvor de ikke skal igennem en adgangsbegrænsning og praktikpladssøgning men derimod kan gå i skole i 3 år i rimeligt trygge og kendte rammer – en gymnasial uddannelse.

I dag søger op mod 60 % af en ungdomsårgang en gymnasial uddannelse. Et af målene med ændringen af erhvervsuddannelsesloven har været at få en øget tilgang til erhvervsuddannelser, da der fremover vil være et stort behov i erhvervslivet for at få nye medarbejdere i forbindelse med en stor afgang på grund af alder. Dette mål kan ikke opfyldes, hvis søgningen til erhvervsuddannelserne falder eller udskydes, fordi mange unge først går via en gymnasial uddannelse.

Adgangsbegrænsning primært på ”pigefag”

Størsteparten af de fag, som får adgangsbegrænsning for grundforløbet, er fag, som især søges af piger. Det er meget vanskeligt at vejlede pigerne ind i andre fag, som ikke hidtil har været attraktive for piger uden at kunne give dem et dybere indblik i faget fx gennem et besøg på et værksted, vise lærebøger og samtale med elever på uddannelsen.

Skoler i udkantsområder som fx Lolland vil ikke have noget erhvervsuddannelsesstilbud til pigerne, som ikke har mulighed for at få en praktikplads i lokalområdet. Erfaringerne fra tidligere har vist, at disse unge er startet på en erhvervsuddannelses grundforløb, og i løbet af dette forløb har de enten fundet et andet fag, som har praktikpladser, eller de har fundet en praktikplads uden for lokalområdet, når de har følt sig sikre i deres valg af uddannelse.

Danske Erhvervsskoler finder, at indførelsen af adgangsbegrænsning før grundforløbet allerede fra 1. juli 2008 vil være meget uheldigt, da der ikke er udviklet nye tilbud til de mange uddannelsessøgende, som ikke vil kunne starte på den erhvervsuddannelse, som de har ønske om.

Med andre ord er det bedre, at vi har de unge overrepræsenteret på fx frisørstudiet end i ungdomsarbejdsløshedsstatistikken. Det er væsentligt lettere at vejlede de unge videre til andre uddannelser, når vi har dem inde i vores system, end når de står udenfor og kigger ind på det, de tror, er deres drømmestudie.